

WITALIJ MAKAR, ANDRIJ STECIUK

AKTUALNE PROBLEMY POLITYKI ZAGRANICZNEJ UKRAINY

Pod takim tytułem od 2007 roku studenckie Kółko Naukowe Katedry Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej Meridian (Południk) Uniwersytetu Jurija Fedkowycza w Czerniowcach każdego roku organizuje konferencję międzynarodową. W jej obradach biorą udział studenci z wielu krajów europejskich, Ameryki Północnej i Bliskiego Wschodu. Forum, zorganizowane po raz pierwszy w 2007 roku, z czasem przekształciło się w coroczne studenckie spotkania naukowe. Wśród zaproszonych wykładowców są uczeni ukraińscy i z zagranicy, jak również czynni lub byli dyplomaci.

W warunkach postpandemicznych i w trakcie pełnoskalowej agresji Rosji przeciwko Ukrainie kontakty naukowe nabierają wyjątkowego znaczenia dla rozwoju badawczych zainteresowań, przede wszystkim w dziedzinie socjologii i politologii. Z drugiej zaś strony obecna sytuacja w Ukrainie wymaga od organizatorów większego wysiłku i nowego podejścia do zorganizowania i przeprowadzenia konferencji międzynarodowych, w tym wzmocnienia kontaktów z młodzieżą krajów zaprzyjaźnionych.

Każda z siedemnastu konferencji została zainicjowana wydaniem publikacji zawierającej referaty wygłoszone na sesjach głównych oraz panelowych.

Zamierzeniem autorów jest ukazanie na przykładzie ostatniej konferencji, która odbyła się 30 listopada ubiegłego roku, przebiegu tego naukowego wydarzenia. Sesje główne odbywają się w Sali Czerwonej głównego gmachu uczelni, byłej siedziby metropolitów prawosławnych Bukowiny i Dalmacji, od 2011 roku znajdującego się na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Zazwyczaj zebranych wita rektor uniwersytetu, przedstawiciele władz lokalnych i goście z zagranicy. Po wysłuchaniu powitań rozpoczyna się sesja główna, podczas której zostają wygłoszone referaty zgłoszone wcześniej przez uczestników. Panele odbywają się w innych salach,

podczas których są dyskutowane pokrewne tematy. Współorganizatorem konferencji, stale współpracującym z kołem studenckim, jest Departament Młodzieży i Sportu Czarniowieckiej Obwodowej Administracji Państwowej (obecnie – Wojskowej), przy wsparciu władz wydziałowych i uniwersyteckich.

Z powodu przyczyn często niezależnych od organizatorów konferencje w ostatnich latach odbywają się w formacie mieszanym, czyli bezpośrednia obecność na sali oraz możliwość uczestniczenia w wydarzeniu online. Ogółem na konferencji 2023 roku przedstawiono 84 referaty z dziesięciu uniwersytetów – ukraińskich i zagranicznych, a mianowicie: Czarniowieckiego im. Jurija Fedkowycza, Dniprowskiego im. Ołesia Honczara, Lwowskiej Politechniki, Ługańskiego im. Tarasa Szewczenki, Przykarpaccy im. Wasyla Stefanyka, Wołyńskiego im. Łesi Ukrainki, Ukraińskiego Państwowego im. Mychajła Drahomanowa. Z zagranicy gościliśmy uczestników z Polski – z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku oraz z Rumunii – z Uniwersytetu Suczawskiego.

Konferencję w dniu 30 listopada otworzył kierownik Katedry Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej dr hab. (nauki o polityce) Witalij Makar. Zebrani uczcili pamięć poległych bohaterów w walce przeciwko rosyjskiemu najeźdźcy.

Z gratulacjami i życzeniami sukcesów do uczestników konferencji zwrócili się: JM Rektor prof. Roman Petryszyn; prorektor prof. Tamara Marusyk; zastępca przewodniczącego Czarniowieckiej Obwodowej Administracji Wojskowej dr Julia Hryckan-Andrijesz; zastępca Czarniowieckiej Rady Obwodowej dr Mychajło Pawluk, absolwent naszej uczelni, były docent Katedry Stosunków Międzynarodowych; zastępca prezydenta miasta Czarniowce Jurij Łesiuk; dziekan Wydziału Historii, Politologii i Stosunków Międzynarodowych prof. Ołeksandr Dobrzański. W mowach powitalnych wskazano na znaczenie organizowania tradycyjnych studenckich konferencji międzynarodowych, zwłaszcza w warunkach obecnie toczącej się wojny, zagrażającej nie tylko ukraińskiej państwowości i ukraińskiej tożsamości narodowej, ale również krajom sąsiednim oraz całemu porządkowi światowemu.

Roboczą część konferencji rozpoczęto wystąpieniem Hansa van den Berga z Holandii, założyciela i dyrektora akademii Młody Dyplomata (The Young Diplomat) z siedzibą w Hadze. Jest też dyrektorem wykonawczym projektu Centrum Prawnej Współpracy Międzynarodowej. Wygłosił on referat pod tytułem *The Role of Young Negotiators in the Peace Process*. Młody dyplomata przedstawił wizję roli młodych negocjatorów w przebiegu procesów pokojowych na świecie.

Interesujący referat *Rola „Asocjowanego Trio” w strategii zewnętrznopolitycznej działalności Ukrainy: przewagi a niedociągnięcia* zaprezentował doktorant Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, między innymi absolwent Uniwersytetu

w Czerniowcach, Dmytro-Mykoła Kołos. Autor wskazał wewnętrzne i zewnętrzne trudności państwa ukraińskiego w walce przeciwko rosyjskiemu najeźdźcy. Podkreślił znaczenie wsparcia udzielanego przez kraje zaprzyjaźnione, przede wszystkim Polskę.

Wystąpienie Kateryny Magas było poświęcone Uniwersytetowi Stefana Wielkiego w Suczawie (Rumunia). W referacie *Wojna informacyjna w okresie postbipolarnym* wskazała wojnę informacyjną jak składnik wojny hybrydowej prowadzonej przez Federację Rosyjską, nie tylko przeciwko Ukrainie. Ponadto podkreśliła, że zasadą polityki zewnętrznej Rosji jest ideologiczno-polityczna dywersja przeciwko wszystkiemu, co nie jest zgodne z jej wielkomocarstwowymi interesami.

Przedstawiciel Uniwersytetu Przykarpackiego Wasyla Stefanyka Witalij Suprun wygłosił referat w języku angielskim pod tytułem *Trilateral initiative: Ukraine, Poland and United Kingdom on the way to common security and stability in Europe*, prezentując kierunki działań trzech krajów na rzecz bezpieczeństwa w całej Europie.

Studentka trzeciego roku licencjatu Uniwersytetu Czerniowieckiego Sofija Bohdanowa przedstawiła temat *Przewartościowanie pokojowotwórczych operacji w kontekście oddziaływania gender na efektywność pokojowotwórczości*. Wskazała w nim rolę i znaczenie kobiet w zmaganiach o zachowanie pokoju na świecie.

Sesja główna zakończyła się apelem wieloletniego profesora Uniwersytetu Czerniowieckiego Jurija Makara do młodzieży akademickiej o dalsze kontynuowanie tradycji uczelni, jakim jest ciągły osobisty rozwój oraz doskonalenie w zakresie zawodowym i intelektualnym. W swoim wystąpieniu przypomniał uczestnikom konferencji, że 17 lat temu do niego, jako do kierownika ówczesnej Katedry Stosunków Międzynarodowych, zwróciła się grupa studentów studiów magisterskich i doktorantów z propozycją o przeprowadzenie konferencji poświęconej ukraińskiej dyplomacji. Okazją było 90-lecie utworzenia Ministerstwa Spraw Zagranicznych Ukraińskiej Republiki w grudniu 1917 roku. Ta rocznica zapoczątkowała studenckie forum naukowe, które przerodziło się w coroczną konferencję międzynarodową o polityce zagranicznej współczesnej Ukrainy. W obecnych warunkach rosyjskiej agresji naukowe spotkania młodzieży z różnych krajów nabierają wyjątkowego znaczenia.

Posiedzenia panelowe odbywają się w gmachu uczelnianym Wydziału Historii, Politologii i Stosunków Międzynarodowych. Na konferencji, o której mowa, uczestników podzielono na pięć grup, za kryterium przyjęto prezentowaną tematykę:

1. Ukraina i Unia Europejska – droga do integracji. Integracyjne doświadczenie krajów partnerskich. Działalność Ukrainy w organizacjach międzynarodowych. Przedstawiono 9 referatów, moderacja – docent Władysław Strutyński i studentka Ewelina Banar.

2. Wyzwania dotyczące bezpieczeństwa na arenie międzynarodowej w XXI wieku. Zgłoszono 22 referaty, moderowanie – profesor Serhij Feduniak, doktorant Bohdan Kudelko.
3. Ukraina w warunkach rosyjskiej agresji wojskowej. Przedstawiono 20 referatów, moderacja – profesor Wołodymyr Fisanow, studentka Wiktorija Duziak.
4. Dyplomatyczna służba Ukrainy: osiągnięcia a problemy. Młodzieżowa, publiczna, kulturalna oraz zawodowa dyplomacja. Zgłoszono 8 referatów, moderacja – docent Andrij Steciuk i student Bohdan Moskaluk.
5. Aktualne problemy stosunków międzypaństwowych. Wysłuchano i omówiono 20 referatów. Moderacja – docent Iwanna Makuch-Fedorkowa i student Jegor Małow.

Konferencja zakończyła się plenarnym posiedzeniem, na którym wysłuchano odczyty moderatorów paneli, uchwalono rezolucję i naszkicowano zadania przyszłego forum w 2024 roku. Niestety, w związku z alarmami powietrznymi w poszczególnych regionach kraju niektórzy z uczestników nie mogli dołączyć online do udziału w konferencji.

Autorzy mają nadzieję, że publikacja informacji dotyczących tej inicjatywy naukowej w „Roczniku Chełmskim” zainteresuje chełmskich studentów do udziału w konferencji organizowanej w naszej Uczelni, co wpłynęłoby na rozwój kontaktów młodzieży akademickiej obu naszych krajów.

Przygotowując niniejszy tekst, autorzy korzystali z materiałów dotyczących wszystkich konferencji zorganizowanych w ubiegłych latach, z publikacji Katedry Stosunków Międzynarodowych CzUN i wydawanego przez nią czasopisma naukowego, a także z materiałów z periodyków obejmujących okres od 2007 roku.

SŁOWA KLUCZOWE:

konferencja, kontakty naukowe młodzieży akademickiej, polityka zagraniczna

Otwarcie konferencji

Końcowe zdjęcie posiedzenia plenarnego

Dyskusja podczas panelu

Przemawia panelista z Niderlandów

Niektóre z publikacji pokonferencyjnych

Изложение

Актуальні проблеми зовнішньої політики України

Студентський науковий гурток Кафедри міжнародних відносин та суспільних комунікацій (колишня Кафедра міжнародних відносин) ЧНУ Меридіан (польською – Południk) від 2007 року проводить Міжнародну наукову конференцію студентів та молодих вчених за участю доповідачів з багатьох університетів України та інших держав, у тому й Польщі. Конференція концентрує увагу на проблемах зовнішньої політики України.

Ключові слова:

конференція, наукові контакти студентської молоді, зовнішня політика

ABSTRACT

CURRENT ISSUES OF UKRAINE'S FOREIGN POLICY

Since 2007, the Student Scientific Club of the Department of International Relations and Public Communications (formerly the Department of International Relations) of the ChNU Meridian (Polish: Południk) has been holding an International Scientific Conference of Students and Young Scholars with the participation of speakers from many universities in Ukraine and other countries, including Poland. The conference focuses on the problems of Ukraine's foreign policy.

KEYWORDS:

conference, scientific contacts of students, foreign policy

BIBLIOGRAFIA:

- Кафедра міжнародних відносин. Чернівці 2017.
Актуальні питання зовнішньої політики України. Тези доповідей. Чернівці, 2007–2023 рр. (17 томів).
Програма міжнародної наукової міжнародної конференції. Чернівці, 2007–2023 рр. (за 17 років).
Історико-політичні проблеми сучасного світу. Чернівці, 2007–2023 рр. (за 17 років).

AUTORZY:

prof. dr hab. Witalij Makar – kierownik Katedry Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Narodowego w Czerniowcach.

doc. dr Andrij Steciuk – docent Katedry Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Narodowego w Czerniowcach.